

Sote-rajapinnan tiedonkäsittely tulevaisuudessa

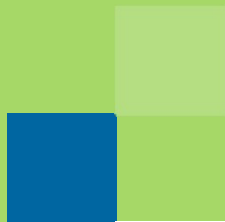
Kanta-palvelut tukevat sosiaalihuollosta koostettujen
tietojen luovutusta terveydenhuoltoon ja päinvastoin

Jaakko Penttinen / THL OPER 8.5.2019

The logo for Kanta, consisting of the word "Kanta" in a bold, blue, sans-serif font. The letter "a" is partially obscured by a green and blue cross-like graphic element. The word "ta" is also visible in the same font, positioned below and to the right of the "Kanta" text.

Kanta
ta

Mitä sote-yhteisillä asiakastiedoilla
tarkoitetaan?

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisten tietojen käsittelyä ohjaavaa lainsäädäntöä

- Sosiaalihuoltolaki § 39
  - Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, voidaan asiakkaan suostumuksella laatia sosiaalihuollon ja muiden hallinnonalojen palveluja ja tukitoimia koskeva **yhteinen suunnitelma**, jossa on suunnitelman laatimiseen ja käyttöön nähden tarpeellisia tietoja.
- Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista § 7
  - Kun sosiaalipalvelua toteuttaa sosiaalihuollon toimintayksikössä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö yhdessä, asiakkaasta laaditaan **yhteinen toteuttamiskertomus**. Lisäksi asiakkaalle voidaan laatia **yhteinen asiakassuunnitelma ja muita tarpeellisia yhteisiä asiakasasiakirjoja**. Tässä momentissa tarkoitetut **yhteiset asiakasasiakirjat talletetaan sosiaalihuollon asiakasrekisteriin**.
  - Henkilöllä, joka osallistuu edellä 1 momentissa tarkoitetun yhteisen palvelun toteuttamiseen, **on oltava pääsy** tehtävissään tarvitsemiinsa yhteisiin asiakasasiakirjoihin. Yhteisestä asiakassuunnitelmasta voidaan tallettaa tarvittaessa **kopio potilasrekisteriin**.
  - Lisäksi terveydenhuollon ammattihenkilön **terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat potilastiedot merkitään potilasasiakirjoihin** ja talletetaan potilasrekisteriin siten kuin erikseen säädetään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisten tietojen käsittelyä ohjaavaa lainsäädäntöä

- Kansanterveyslaki § 13 c
  - Sosiaali- ja terveydenhuoltolain 17 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut kotipalvelut ja terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitetut kotisairaanhoidon tehtävät voidaan kokeilussa **järjestää osittain tai kokonaan yhdistettyinä kotihoidoksi.**
- Kansanterveyslaki § 13 f
  - Kotihoidon asiakkaan terveyden- ja sairaanhoitoa koskevien kotihoidon asiakirjojen laatimiseen, säilyttämiseen, salassapitoon sekä tietojen luovuttamiseen **sovelletaan potilasasiakirjoja koskevia säännöksiä.**
  - Muiden asiakkaan kotihoitoa koskevien asiakirjojen laatimiseen, säilyttämiseen, salassapitoon sekä tietojen luovuttamiseen **sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakirjoja koskevia säännöksiä.**
  - Kotihoidon toimintayksikön henkilöstöllä **on oikeus käyttää** tehtäviensä edellyttämällä tavalla kotihoidon rekisteritietoja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset asiakastiedot

- Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset tiedot ja asiakirjat tarkoittavat
  - **Yhteisiä tietoja sisältäviä** asiakirjoja
  - **Yhteisesti laadittavia** sosiaali- tai terveydenhuollon asiakirjoja, kuten asiakaskertomusta, asiakassuunnitelmaa tai muita yhteistoiminnassa tarvittavia asiakirjoja
  - **Yhteisesti käytettäviä** tietoja ja asiakirjoja, jotka voivat olla sosiaalihuollon tai terveydenhuollon tietoja ja asiakirjoja
- **Tiedonhallinnan näkökulmasta yhteistä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä asiakirjoissa on niiden sisältö, laatiminen ja käyttö**

Millä tavalla Kanta-palvelut tukevat sote-
rajapinnan tiedonkäsittelyä
tulevaisuudessa?

Kanta-palveluiden tuki yhdessä laadittaville asiakirjoille – nykytilanne

- Kanta-palvelut **mahdollistavat jo nyt yhteisesti laadittavien asiakirjojen**, kuten asiakassuunnitelman, toteuttamissuunnitelman, asiakaskertomuksen ja muiden tarpeellisten yhdessä laadittavien asiakirjojen **arkistoin**isen
- Yhteisesti laadittavat asiakirjat ovat **pääosin sosiaali**huollon **asiakasasiakirjoja**, joiden tietorakenteet on julkaistu sosmeta.fi -palvelussa ja joihin on mahdollista antaa palautetta
- **Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt voivat jo nyt hyödyntää sosiaali**huollon **valtakunnallisia asiakasasiakirjarakenteita ja laatia ko. asiakirjoja yhdessä sekä arkistoida ne Kanta-palvelujen avulla**

Kanta-palveluiden tuki tietojen yhteiskäytölle – nykytilanne

- **Asiakastietolaki § 10**
  - Potilastietoja **saa luovuttaa** 14 §:ssä tarkoitettujen **valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen avulla ainoastaan toiselle terveydenhuollon palvelujen antajalle** potilaan terveyden- ja sairaanhoidon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.
- **Potilaslaki § 13 ja Asiakaslaki § 16**
  - Asiakas- ja potilastietojen **luovuttaminen on mahdollista muulla tavoin** kuin valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen avulla **asiakkaan nimenomaisella suostumuksella**.
- **Lainsäädäntö ei tällä hetkellä mahdollista tietojen luovuttamista Kanta-palvelujen avulla sosiaalihuollosta terveydenhuoltoon tai toisin päin, mutta luovuttaminen muulla tavoin on mahdollista asiakkaan nimenomaisella suostumuksella**

Kanta-palveluiden tuki tietojen yhteiskäytölle – tulevaisuus

- Suurin tarve on tietojen yhteiskäytön parantamiselle
  - **Sosiaali- ja terveydenhuollon väliset luovutukset Kanta-palveluiden avulla** mahdollistettaisiin **asiakkaan nimenomaisella suostumuksella**, jonka lisäksi edellytettäisiin asiakkaan informointia ja tietoteknisesti varmistettua asiayhteyttä tai hoitosuhdetta asiakkaan ja luovutuspyynnön esittäjän välillä
  - **Käyttöoikeus** annettaisiin kunkin henkilön **työtehtävissään tarvitsemiin välttämättömiin asiakastietoihin**
- **Sosiaali- ja terveydenhuollon välisten luovutusten mahdollistaminen Kanta-palvelujen avulla edellyttää uutta asiakastietolakia (HE 300/2018)**

Kanta-palveluiden tuki tietojen yhteiskäytölle - tulevaisuus

- Luovutettavat tiedot olisivat ensisijaisesti **asiakirjoista koostettuja tietoja ja keskeisiä yksittäisiä asiakirjoja**
  - Asiakkuuden tilannekuva ja keskeisten asiakas- ja potilastietojen koosteet
  - Keskeiset asiakirjat esim. asiakassuunnitelmat ja palvelutarpeen arviot jne.
- **Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti käytettävien asiakas- ja potilastietojen koosteiden toteuttaminen Kanta-palveluihin edellyttää uutta asiakastietolakia (HE 300/2018)**

Esimerkki: Asiakkuuden tilannekuva -kooste

Asiakkuudet
Sosiaalihuolto
Päihdehuolto
Työikäisten palvelut
Terveydenhuolto
Lääkäripalvelut
Suun ja hampaiden terveydenhuollon palvelut
Terapiapalvelut
Suunnitelmat ja palvelutarpeen arviot
Sosiaalihuolto
Päihdehuollon asiakassuunnitelma
Päihdehuollon toteuttamissuunnitelma
Päihdehuollon palvelutarpeen arvio
Työikäisten palvelujen asiakassuunnitelma
Terveys- ja hoitosuunnitelma
Terveys- ja hoitosuunnitelma
Lähteet ja tutkimus- ja hoitomääräykset
Sosiaalihuollon lähteet
Kasvatus- ja perheneuvonnan lähete
Terveydenhuollon lähteet
Erikoissairaanhoido
Kotihoito
Terveydenhuollon tutkimus- ja hoitomääräykset
Labra
Kuvantaminen

LUONNOS

- Käyttöoikeuksien mukaisesti koosteesta olisi mahdollista porautua yksityiskohtaisempiin tietoihin ja yksittäisiin asiakirjoihin
- Lisäksi hyödynnettäisiin sosiaali- ja terveydenhuollon nykyisiä koosteita
- Kehittäminen suunniteltu toteutettavan vaiheittain

Mitä hyötyä sote-ammattilaiset tästä saavat?

Hyödyt sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille

- Asiakkaan tilannekuva
  - **Helpottaa** laaja-alaisesti yhteensovitettuja palveluja tarvitsevan **asiakkaan palvelujen suunnittelua ja koordinointia** tarjoamalla asiakkaan suostumuksella
    - kokonaiskuvan asiakkaan palveluihin, niiden vastuuhenkilöihin, suunnitelmiin, lausuntoihin ja lähetteisiin yli toimialarajan eri palveluntuottajien välillä sekä
    - porautumismahdollisuus yhdestä paikasta keskeisiin yksittäisiin asiakirjoihin, kuten palvelutarpeen arvioihin ja suunnitelmiin
- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen koosteet
  - **Parantaa** Kanta-palveluihin **jo arkistoidun tiedon hyödynnettävyyttä** tarjoamalla asiakkaan suostumuksella
    - keskeisimmät asiakas- ja potilastiedot yhdestä paikasta yli toimialarajan eri palveluntuottajien välillä

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Kiitos

Jaakko Penttinen
projektipäällikkö
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
(THL), OPER
jaakko.penttinen2@thl.fi
kanta.fi
 @kantapalvelut
#kantapalvelut

Kanta